

СИЛЛАБУС
2024-2025 оқу жылының көктемгі семестрі
«6B02211-Этнология және антропология» білім беру бағдарламасы

Пәннің ID және атауы	Білім алушының өзіндік жұмысы (БӨЖ)	Кредиттер саны			Кредит -тердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өзіндік жұмысы (ОБӨЖ)
		Дәрістер (Д)	Семинар сабақтар (СС)	Зерт. сабақтар (ЗС)		
74 Алғашқы қоғам тарихы	7	1,70	3,30		5	7

ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ

Оқыту түрі	Циклы, компоненті	Дәріс түрлері	Семинар сабақтарының түрлері	Қорытынды бақылаудың түрі мен платформасы
оффлайн	БП. Жоғары оқу орны компоненті	Проблемалық, аналитикалық	Мәселелерді шешу, ауызша баяндама, пікірталас	Универ жүйесіндегі дәстүрлі жазбаша
Дәріскер	Тургунбаев Ерлан Мухамеджанович – т.ғ.к., доцент			
e-mail:	turgunbaev_63@mail.ru			
Телефоны:	8-707-721-88-77 87011278877			
Ассистент (тер)				
e-mail:				
Телефоны:				

ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ

Пәннің мақсаты	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)*	ОН кол жеткізу индикаторлары (ЖИ)
Студенттерге көне адамдар және олардың алғашқы қоғамы туралы түсінік беру.	1. Адамзат дамуының тарихи эволюциясы және қалыптасуы, алғашқы тұрмыстық кезең адамдарының даму жолдары мен алғашқы қоғамның қалыптасу шарттарын түсіну.	1.1 алғашқы тұрмыс адамдарының еңбек дағдылары мен өндірістік тәжірибелерін кешенді талдай алады.
		1.2 алғашқы тұрмыс тарихының деректері туралы ақпаратты анықтай алады.
	2. Пән бойынша археологиялық, этнологиялық, жазба және т.б. деректер негізінде тарихилыққа дейінгі эволюция тарихын оқытуда негізгі білімдерді көрсету.	2.1 алғашқы тұрмыс тарихының шежіресі мен дәуірлену деректерін талдай алады.
		2.2 алғашқы тұрмыстық қоғам тарихын дәуірлеудегі күрделі мәселелерге талдау жүргізе алады.
	3. Адамзаттың алғашқы тұрмыстық кезеңі біздің тарихымыздың және мәдениетіміздің бір бөлігі болып табылатынына аса зор мән беру.	3.1 алғашқы тұрмыстық қоғам тарихының кезеңдерін, ондағы археологиялық

		дәуірлеудің ролін бағалай алады.
		3.2 алғашқы тұрмыс қоғамының қалыптасуы мен адам табынының шығуындағы негізгі мәселелерді жүйелей біледі.
	4. Адамның шығуын, оның шаруашылық және қоғамдық қызметінің тууы мен бастапқы дамуын, оның материалдық және рухани мәдениетінің пайда болуы мен алғашқы қадамдарын зерттеу әдістерінің жүйесін құру	4.1 адам қоғамының шығуы мен ойлау мен сөздің шығуы арасындағы негізгі концепцияларға сыни баға бере алады.
		4.2 идеологиялық ұғымдардың өркендеуіне қатысты деректерді синтездеуге қабілетті болады.
	5. Алғашқы тұрмыстық қауым құрылысының негізгі ерекшеліктерін анықтап табу, оның қалыптасуының, дамуы мен ыдырауының жалпы заңдылықтарын аша білу.	5.1 алғашқы тұрмыстық қоғамның ыдырауына байланысты деректерді сұрыптау және өзіндік тұжырымдама құрастыра біледі.
		5.2 алғашқы тұрмыстық қоғамның ыдырауына байланысты жобаларды әзірлей алады.
Пререквизиттер	Археологияға кіріспе, Әлем халықтарының этнографиясы	
Постреквизиттер	-	
Оқу ресурстары	Әдебиет: негізгі, қосымша. 1. Қазақстан тарихы (көне заманнан бүгінге дейін). Бес томдық. 5-том. — Алматы: «Атамұра», 2010, 688 бет, суретті, карталы. 2. Алексеев В. П., Першиц А. И. История первобытного общества. М., 1990. 3. Вишняцкий Л.Б. Неандертальцы: история несостоявшегося человечества. -СПб.: Нестор-История, 2010.- 321 с 4. Зубов А.А. Становление и первоначальное расселение рода «Номо». – СПб.: Алетейя, 2011. – 224 с 5. Марков Г.Е. Первобытное общества. – М.: Издательство исторического факультета Московского университета, 2009. – 210 сс 6. Алексеев В.П. История первобытного общества. – М.: АСТ: Астрель, 2007 – 350 с 7. Вишняцкий Л.Б. Введение в историю. Проблемы антропогенеза и становление культуры. Курс лекций. – Кишинев: Высшая антропологическая школа, 2005. – 198 с Интернет-ресурстар: 1. http://elibrary.kaznu.kz/ru 2. https://ru.z-lib.org/ 3. https://cyberleninka.ru/ 4. open.kaznu.kz	

Пәннің академиялық саясаты	Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың <u>Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен</u> айқындалады. Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді. Ғылым мен білімнің интеграциясы. Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді. Сабаққа қатысуы. Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі. Академиялық адалдық. Практикалық/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа <u>«Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары», «Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі»</u> тәрізді құжаттармен регламенттеледі. Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері. Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Өртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді. Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, телефон/е-8-707-721-88-77/ 87011278877 немесе turgunbaev_63@mail.ru немесе ZOOM бейне байланыс арқылы https://us04web.zoom.us/j/76842750607?pwd=FgGUPhscCs7D3CzEj07WkZlIaiPChI.1 кеңестік көмек ала алады. МООС интеграциясы (massive openonline course). МООС-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар МООС-қа тіркелуі қажет. МООС модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек. Назар салыңыз! Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ МООС-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.			
БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ				
Оқу жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі			Бағалау әдістері	
Баға	Баллдардың сандық баламасы	% мәндегі баллаp	Дәстүрлі жүйедегі баға	Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген.
A	4,0	95-100	Өте жақсы	
A-	3,67	90-94		

B+	3,33	85-89	Жаксы	Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарыссөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады. Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.	
B	3,0	80-84		Формативті және жиынтық бағалау	% мәндегі баллдар Бір аптадағы баллдар
B-	2,67	75-79		Дәрістердегі белсенділік	
C+	2,33	70-74		Практикалық сабақтарда жұмыс істеуі	30
C	2,0	65-69		Өзіндік жұмысы	30
D+	1,33	55-59	Қанағаттанарлы қ	Қорытынды бақылау (емтихан)	40
D	1,0	50-54		ЖИЫНТЫҒЫ	100
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлы қсыз		
F	0	0-24			

Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.

Аптасы	Тақырып атауы	Сағат саны	Макс. балл
Модуль 1 Алғашқы қоғам тарихының негіздері			
1	Д 1. Кіріспе. Тарихилыққа дейінгі адамзат эволюциясы пәнінің дереккөздері және тарихнамасы	3	2
	СС 1. Тарихилыққа дейінгі адамзат эволюциясы пәнінің дереккөздері және олардың маңызы	3	10
2	Д 2. Адамның пайда болуы антропогенез процесінің қозғаушы күштері	3	2
	СС 2. Көне гомининдер және олардың еңбек қатынастары	3	10
	ОБӨЖ 1. БӨЗ 1 орындау бойынша кеңестер Тақырып: Адамның шығуы және негізгі әсер еткен факторлар.		2
3	Д 3. Ойлау мен сөйлеудің шығуы.	3	2
	СС 3. Алғашқы адамдар тобырындағы жыныстық қатынастар	3	10
	БӨЖ 1. Адамның шығуы және негізгі әсер еткен факторлар. Реферат дайындау		12
4	Д 4. Идеологиялық түсініктердің пайда болуы және қайнар көздері.	3	2
	СС 4. Алғашқы қауымдық тобырдағы аңшылықтың орны.	3	10
5	Д 5. Антропогенез процесінің аяқталуы.	3	2
	СС 5. Социогенез және оның негізгі кезеңдеріне байланысты археология, палеоантропология деректері.	3	10

МОДУЛЬ 2 Ерте қауымдық-рулық қоғам			
6	Д 6. Ерте қауымдық-рулық қоғамның пайда болуы.	3	2
	СС 6. Ерте қауымдық-рулық қоғамдағы некелік қатынастар.	3	10
	ОБӨЖ 2. БӨЗ 2 орындау бойынша кеңестер		2
7	Д 7. Ерте алғашқы тұрмыстық рулық қауым кезеңіндегі еңбек қатынастары	3	2
	СС 7. Ерте алғашқы тұрмыстық рулық қауым кезеңіндегі неке қатынастары	3	10
Аралық бақылау 1			100
8	Д 8. Кейінгі алғашқы тұрмыстық рулық қауым кезеңі.	3	2
	СС 8. Қауымдық-рулық бірлестік және билік	3	6
	ОБӨЖ 3. БӨЗ 2 орындау бойынша кеңестер		2
9	Д 9. Өндіруші шаруашылықтың шығуы және жаңа өндірістік өзгерістер.	3	2
	СС 9. Өндірістік күштедің өрлеуі және олардың адамзат қоғамының дамуындағы маңызы.	3	6
10	Д 10. Қауымдық және ру-тайпалық бірлестік.	3	2
	СС 10. Қауымдық және ру-тайпалық бірлестіктердегі семьялық және некелік қатынастар.	3	6
	БӨЖ 2. Ерте қауымдық-рулық қоғамның пайда болуы. Кішігірім топтарға бөлініп, презентация жасау. Ауызша баяндау.		13
	ОБӨЖ 4. БӨЗ 3 орындау бойынша кеңестер		2
МОДУЛЬ 3 Таптық қоғам			
11	Д 11. Таптық қоғам институттарының қалыптаса бастау кезеңі - классогенез.	3	2
	СС 11. Жеке меншіктің қалыптасуы.	3	6
	ОБӨЖ 5. БӨЗ 3 орындау бойынша кеңестер		2
12	Д 12. Таптық қоғам қалыптасу кезеңіндегі неке және семья.	3	2
	СС 12. Таптық қоғам қалыптасу кезеңіндегі тілдік және этникалық жағдай.	3	6
	БӨЖ 3. Топтық жұмыс: ауызша қорғау «Алғашқы қоғам археологиясы мен палеантропологиясының дамуы ерекшелігін анықтау»		13
13	Д 13. Таптық қоғам қалыптасу кезеңіндегі рухани мәдениет.	3	2
	СЗ 13. Қажетгі ілім-білімдердің өрлеуі	3	6
	ОБӨЖ 6. БӨЖ 3 орындау бойынша кеңестер		2
14	Д 14. Таптық қоғамдардың алғашқы тұрмыстық перифериясы (шет аймақтары).	3	2
	СС 14. Алғашқы қоғам тарихын реконструкциялаудағы этнология ғылымының маңызы.	3	6
15	Д 15. Әлем тарихының негізгі кезеңдеріндегі алғашқы тұрмыстық қоғамдар	3	2
	СС 15. Әлем тарихының негізгі кезеңдеріндегі алғашқы тұрмыстық қоғамдар	3	6
Аралық бақылау 2			100
Қорытынды бақылау (емтихан)			100
Пән үшін жиынтығы			100

ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ
ОҚУ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ
«Алғашқы қоғам тарихы» жазбаша тапсырмасы

Критерий/ балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
	90–100% (27-30 балл)	70–89% (21-26 балл)	50–69% (15-20 балл)	25–49% (8-14 балл)	0–24% (0-7 балл)
Курстың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну	"Өте жақсы" деген баға алғашқы қоғам тарихы мәселесін талдап, оған тән ерекшелігін саралап, аудиторияда өткен сабақты толық меңгеріп, терең ғылыми тұжырым жасап, үш сұрақтың толық жауап жазу.	"Жақсы" деген баға барлық жауап толық, бірақ кейбір мәселелер қамтылмаған, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінде кате жіберілген. Жауапта стилистикалық кателіктердің болуы, терминдердің дұрыс қолданылмауы мүмкін.	"Қанағаттанарлық" деген баға билетте ұсынылған сұрақтардың толық емес жариялануын қамтитын жауап үшін қойылады, негізгі ерекшеліктерді, үстіртін дәлелдейді, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, сұрақтардың мазмұнын ашпайды.	Қойылған сұрақтарға дұрыс жауап жазбай, кате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Алғашқы қоғам тарихына қатысты сұрақтарды толық орындау, қойылған сұрақтардың мазмұнын ашу, курстың практикалық мәселелерін шешу.	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, курстың практикалық міндеттерін толық аша алмау, ғылыми тұжырымдарды дұрыс жеткізе алмау.	Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер беріледі. практикалық Ұсынымдар маңыздылау емес, мұқият талдауға негізделмеген және таяз. Дәлелдер үстіртін қолданылады.	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі қолданылған, сұрақтар жалпылама жазылған, зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбаған, нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктер бар.	Сұрақпен жауаптың мазмұны сәйкес келмейді. Практикалық ұсынымдар мүлдем жоқ немесе өте төмен сапада. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық	Оқу тапсырмасын толық орындап, қойылған сұраққа жан-	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ,

тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі	жақты, дәлелді жауап беру, курстың практикалық мәселелерін шешу. Археологиялық терминдерді қолдану, ғылыми тұжырымдар жасау.	тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді.	тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктердің болуы.	жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылған.	талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
---	---	--	---	--	--